

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

הבנת הנקרא

פרולוג

בחלקו האחרון של כל אחד מפרקי החשיבה המילולית בבחינה, בשני פרקי האמת ובפרק הפיילוט אם יהיה, תיבדק יכולת הבנת הנקרא של הנבחן. תתבקשו לקרוא קטע בעברית, ובסימוני תישאלו 6 שאלות העוסקות בקטע שקראתם, ייתכן שתישאלו 5 שאלות בלבד על קטע הקריאה אולם, הסיכוי לכך נמוך למדי. קטעי הקריאה שתקבלו יהיו כתובים ברמה אקדמית, והם עשויים לעסוק במגוון רחב של נושאים או של תחומי דעת כגון: היסטוריה, תרבות, פילוסופיה, ספרות, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ספורט, מדע וכדומה. השאלות שתופענה בסיום קטע הקריאה ממוינות לשלושה סוגים מרכזיים: שאלות נקודתיות, שאלות כלליות ושאלות הסקה.

שאלות כלליות

שאלה כללית עוסקת, כך במרבית המקרים, בקטע כולו או לפחות בחלק נרחב מתוך הקטע ומכאן מקור שמה שאלה כללית שכן אינה שאלה נקודתית. דוגמאות לשאלות כלליות: מהי מטרתו המרכזית של מחבר הקטע? מהי הכותרת המתאימה ביותר לקטע? מהי העמדה המנוגדת לעמדת הכותב? וכדומה. שאלות כלליות עשויות לעסוק, גם, בקשר שבין שתי פסקאות בקטע או לעסוק בפסקה מלאה מתוך הקטע.

שאלות נקודתיות

שאלה נקודתית, כשמה כן היא, כך במרבית המקרים, עוסקת בפרט כלשהוא מתוך הקטע. שאלה נקודתית, עשויה להפנות אותנו למיקום מדויק בקטע שבו תימצא, ככל הנראה, התשובה לשאלה. בדרך-כלל נצטרך לקרוא כמה משפטים המצויים לפני המיקום המדויק אליו הופנינו כדי להשיב על שאלה נקודתית, ולא נוכל להסתפק בקריאת המשפט הרלוונטי. אל תופתעו אם תימצאו את עצמכם קוראים פסקה שלמה הקודמת למיקום המדויק אליו הופניתם כדי לענות על שאלה נקודתית, זו או אחרת, מפני שהליך זה שכיח למדי בבחינה.

שאלות הסקה

שאלת הסקה, אף היא כשמה כן היא, בדרך-כלל, דורשת להסיק מסקנה כלשהיא מתוך הכתוב. לשון אחר, התשובה לשאלה הסקה אינה מופיעה בקטע, התשובה תהיה המסקנה הנכונה להיות מוסקת מן הכתוב. שאלות אלו בודקות את יכולת הנבחן להסיק מסקנות מתוך קטע קריאה, ובכך גם את יכולתו להבין היטב את המשתמע מן הכתוב.

מאפיינים

מיקום בבחינה: שאלות 18-23 (לעתים רחוקות 19-23) בכל אחד מפרקי החשיבה המילולית.

כמות השאלות בפרק: 6 (לעתים רחוקות 5).

כמות קטעי הקריאה בפרק: 1.

זמן מקסימלי מומלץ: 7-8 דקות.

זמן ממוצע מומלץ: 6 דקות.

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

מתי אנו ממליצים לפתור זאת בעת הבחינה? לאחר שתענו על שש השאלות מסוג אנלוגיות. שימו לב: זיכרו כי עליכם להיזהר לא לסמן את התשובות במקום הלא נכון בגיליון התשובות.

מיומנויות נדרשות:

- א. הבנת תוכן הקטע.
- ב. הבנת הרעיונות המרכזיים בקטע.
- ג. הבנת הקשר בין הפסקאות.
- ד. הבנת הקשר בין המשפטים בתוך כל פסקה – סוגי הקשרים הבולטים: הדגמה, המחשה, הסבר, חיזוק, ניגוד, פירוט, שלילה וכדומה. שימו לב: מילות הקישור וסימני הפיסוק יסייעו לכם להבין היטב את הקשר ההגיוני בין המשפטים בתוך כל פסקה.
- ה. הסקת מסקנות מן התוכן הכתוב.

ההוראות הבחינה: קראו בעיון את הקטע, וענו על השאלות שאחריו.

כרונולוגיה: 6 השאלות תופענה על-פי סדר הופעתן בקטע.

אסטרטגיות העבודה

אידיאלית, קריאת כל הקטע ומענה על כל השאלות על פי סדר הופעתן המדויק בבחינה הינו ההליך הטוב ביותר להתמודדות עם השאלות בהבנת הנקרא. ואולם, בעת הבחינה, ייתכן שהמציאות תהיה שונה. הואיל ואנו ממליצים לגשת לקטע הקריאה לאחר כשתי דקות מתחילת הפרק - שכן את שתי הדקות הראשונות נקדיש לשאלות מסוג אנלוגיות עליכם לזכור כי אנו מעוניינים להקדיש לכלל השאלות בהבנת הנקרא 6-8 דקות כדי להישאר עם זמן ראוי לפתרון 11 השאלות האחרונות מסוג שאלות הבנה והסקה ולכן בהחלט אנו צפויים להיות בסוג מסוים של לחץ עם הזמן. מאחר ואיננו בני אדם זהים סביר כי איננו קוראים באותו הקצב, איננו מבינים באותה המידה את שאנו קוראים ואיננו מסיקים את אותן מסקנות מן הנקרא. לפיכך, ראוי שנציג בפניכם יותר מאשר אסטרטגיית עבודה אחת בלבד מפני שלא סביר כי ישנה אסטרטגיית עבודה אחת המתאימה לכולנו באותה המידה. אנו מבקשים מכם לבחון את עצמכם היטב, ולזהות מהי האסטרטגיה המתאימה ביותר לכל אחד מכם.

אסטרטגיית עבודה מס' 1 – מיועדת לתלמידים הקוראים בקצב מהיר

הרעיון: קטע ← שאלות לפי הסדר

- א. קריאת כל הקטע.
- ב. מענה על השאלות לפי סדר הופעתן.

אסטרטגיית עבודה מס' 2 – מיועדת לתלמידים הקוראים בקצב בינוני

הרעיון: פסקה ראשונה ← שאלות נקודתיות ← קטע ← שאלות הסקה ← קטע ← שאלות כלליות

- א. קריאת הפסקה הראשונה.
- ב. מענה על השאלות הנקודתיות תוך היעזרות רלוונטית בקטע.
- ג. מענה על שאלות ההסקה תוך היעזרות רלוונטית בקטע.
- ד. מענה אינטואיטיבי על השאלות הכלליות.

אסטרטגיית עבודה מס' 3 – מיועדת לתלמידים הקוראים בקצב איטי

הוצאת
ספרים

שיעורים
פרטיים

פסיכומטרי

בגרות

הרעיון: שאלות נקודתיות ← קטע ← שאלות הסקה ← קטע ← שאלות כלליות

- א. קריאת השאלות הנקודתיות.
- ב. מענה על השאלות הנקודתיות תוך היעזרות רלוונטית בקטע.
- ג. קריאת שאלות ההסקה.
- ד. מענה על שאלות ההסקה תוך היעזרות רלוונטית בקטע.
- ה. מענה אינטואיטיבי על השאלות הכלליות.

דגשים

1. קראו את ארבע התשובות לפני בחירתכם בתשובה המתאימה ביותר מבין הארבע.
2. אל תענו על סמך ידע כללי קודם אלא על בסיס הכתוב בקטע בלבד.
3. אל תענו על סמך חשיבה הגיונית אלא על בסיס הכתוב בקטע בלבד.
4. התשובות לשאלות ההסקה, אפילו הן, חייבות להתבסס על הכתוב בקטע בלבד.
5. מילות הקישור, בכל הטקסט, עשויות לסייע להבנתו.
6. במקרים רבים המשפט הראשון בפסקה הינו המשפט המרכזי בה והוא תורם רבות להבנתה. קריאת המשפט הראשון בכל פסקה, פעמים רבות, עשויה להוביל להבנת הקטע כולו בצורה טובה, יחסית.
7. הפסקה האחרונה אינה מסכמת את הקטע, אין לראות בה פסקת סיום.
8. לעתים יכולים להופיע בפרק בחינה שני קטעים ובסיומו של כל קטע תישאלו 3 שאלות.